Ancheta noastră

CAUZELE INEFICACITĂȚII ȘI REMEDIILE CE SE IMPUN

Iată o problemă care a preocupat și preocupă în cel mai înalt grad nu numai pe jucătorii, tehnicienii și iubitorii fotbalului de la noi, ci și pe cei din majoritatea țărilor de pe glob. Nu sînt primul care încerc să precizez cauzele ineficacității ce ies în evidență și în fotbalul nostru dar cred că experiența celor 25 de ani, ca jucător și antrenor la echipe mari și mici, inclusiv echipa națională, mă va ajuta să fiu cît mai aproape de realitate.

De la bun început, o întrebare: Ce se înțelege prin eficacitate? După părerea mea n-ar fi *decît raportul între situațiile de gol create și golurile marcate.*

Ținînd seama de această definiție, se impune ca în pregătirea unei echipe, accentul să cadă pe colaborarea dintre atacanți și mijlocași, iar în ultimul timp și aceea cu fundașii. Ei vor trebui să-și creeze reciproc situații de gol. Jucătorii nu trebuie să uite niciodată că jocul colectiv stă la baza fotbalului, fiind și factorul determinant al eficacității. Jocul individual — care își pune pecetea pe finalizarea acțiunilor — constituie încoronarea definitivă a eforturilor depuse de întreaga echipă. Valoarea personală a jucătorului va da, deci, randament și va spori eficacitatea, cînd va fi folosită ca un complement al jocului colectiv. Deseori, urmărind jocul din tribună, auzeam pe vecinii mei strigînd: „Singur, singur", ori de cîte ori mingea se găsea la Ionescu, Raksi, Pavlovici, Codreanu etc. La observația mea că fotbalul „Nu se joacă de unul singur", mi se obiecta: „Dar Pele sau Eusebio cum joacă?" Trecînd peste faptul că Pele și Eusebio nu pot fi imitați de orice jucător, am văzut la Campionatul mondial de la Londra că și acești așa ai fotbalului știu să mențină un echilibru perfect între acțiunile colective și cele individuale. Din păcate, însă, noi avem destui jucători care consideră pe partener o simplă trambulină pentru afirmarea sa proprie. Este suficient ca o echipă să aibă 2—3 jucători cu o asemenea mentalitate ca eficacitatea echipei să se apropie de zero.

Al doilea aspect al eficacității în crearea situațiilor de gol este legat de dinamica jocului adică de mișcarea și plasamentul jucătorilor și de circulația mingii. Deosebim două moduri esențiale de comportare: 1. jucătorul se mișcă paralel cu linia de tușă și pasează în diagonală; 2. se mișcă pe diagonală și pasează în adîncime paralel cu tușa.

In afară de aceasta, jucătorii noștri, ca și majoritatea antrenorilor, consideră că sistemul de joc actual pretinde jucătorului să fie legat de fază și nu de postul ce-l are în echipă. Aplicînd acest principiu pînă la exagerare, se dă naștere la situații inadmisibile. Deseori vedem atacanții unei echipe concentrați pe $\frac{1}{2}$ sau $\frac{1}{4}$ din teren, ceea ce ușurează sarcina apărătorilor adverși. Dar nu numai atît, concentrarea unui prea mare număr de jucători în apropierea mingii, mai ales în faze de finalizare, nu face altceva decît să mărească ineficacitatea pînă la proporții exasperante.

Dar, să dăm cîteva exemple concrete:

I. Extrema are mingea pe marginea terenului la 25 m de steagul de colț. Pătrunde paralel cu tușa, dar la colțul terenului; fundașul advers nu-i dă posibilitatea să centreze sau să pătrundă spre poartă. Ca să-l ajute, spre extremă vine mijlocașul și vîrful de atac respectiv, iar alt vîrf de atac și extrema stîngă își părăsesc și ei posturile, venind cu toții în jumătatea terenului unde se petrece faza. Dacă extrema dreaptă sau alt jucător venind să-l ajute, reușește să facă o centrare, pe acel loc nu se găsește, mai niciodată, coechipierul care să primească mingea.

Astfel de situații se pot rezolva mult mai eficient, prin trimiterea mingii „înapoi" fundașului venit la atac. Acesta, de obicei, execută o transversală pe cealaltă parte a terenului. Astfel de rezolvări moderne, deosebit de bine executate, am văzut la fundașul Kaposzta din echipa Ungariei.

II. Extrema ajunge într-o poziție ideală de a pasa mingea înapoi la atacanții centrali. Aceștia însă nu se plasează *la marginea suprafeței de pedeapsă*, ci în fața portarului, care pe de o parte este avantajat că joacă cu mîinile iar pe de altă parte în suprafața porții se bucură de protecția regulamentului de joc, neputînd fi jenat la intervențiile sale la minge.

Desigur, greșelile de plasament nu se rezumă doar la cele două exemple de mai sus, pe care le-am ales ca fiind cele mai pregnante, ele repetîndu-se de mai multe ori la un joc.

In partida Dinamo Zagreb—Steaua, (pierdută de echipa română cu 1—3), Raksi a ratat o ocazie mare de gol, motivînd ulterior că l-a surprins mingea. Dar centrarea îi fusese făcută de la 35 m. și nu l-ar fi putut surprinde pe Raksi sau pe oricare alt jucător, dacă înainte de a o primi, s-ar fi gîndit: „dacă-mi vine la piciorul drept, ce fac? Dar dacă îmi vine la stîngul? Dacă vine pe sus?". Numai astfel ar fi avut soluții pregătite din timp și nu s-ar fi lăsat „surprins" de minge. Deci, lipsa gîndirii tactice își pune amprenta pe asemenea situații.

Și acum să analizăm cauzele slabei execuții a „șutului la poartă". Deși sînt foarte numeroase am să încerc să rezum cîteva din ele.

1. *Biomecanica de lovire e greșit însușită.* Aici vreau să mă opresc asupra afirmațiilor unor teoreticieni care susțin că jocul modern pretinde ca mingea să fie lovită fără pendularea piciorului. E ca și cum aș pretinde cuiva să alerge fără să facă pași... Sînt și unele procedee tehnice care nu necesită pendularea piciorului dar în trasul la poartă pendularea piciorului trebuie să fie neapărat prezentă. *Numai amplitudinea ei poate să fie mai mare sau mai mică.*

2. *In cadrul procesului de instruire, timpul afectat trasului la poartă este insuficient.*

3. *Alegerea procedeului de lovire a mingii, deseori este nepotrivită.* Ca regulă generală, la o centrare, jucătorul stînd cu fața la poartă va trage cu șiretul plin, iar dacă va sta cu fața la minge, va trage cu exteriorul piciorului care se află mai aproape de linia porții. Deseori, jucătorii procedează exact invers, iar antrenorii nu-i corectează, motivînd că jucătorii de categoria A nu mai pot fi corectați.

4. *Prea multe preluări în suprafața de pedeapsă.* Dar chiar dacă jucătorii noștri n-au siguranță în trasul direct la poartă, trebuie să știe că *eficacitatea „șutului" se asigură prin scurtarea timpului între preluare și tras la poartă.*

5. *Bagajul redus al procedeelor tehnice privind trasul la poartă.* Atacanții noștri au fiecare una sau două execuții bine însușite, dintr-o anumită poziție. In cursul jocului însă, mingea le vine pe piciorul „slab" sau îi surprinde într-o poziție din care ei nu știu să tragă. Azi, orice jucător trebuie să știe să tragă cu ambele picioare, folosind toate procedele tehnice cunoscute, dar mai ales alegînd de la caz la caz pe cel mai potrivit. Tot atît de bine trebuie stăpînit și procedeul tehnic de lovire a mingii cu capul.

6. *Exersînd trasul la poartă, jucătorii noștri dau dovadă de multă comoditate* sau transformă antrenamentul într-o întrecere de păcălire a portarului în loc să caute să-și formeze deprinderea corectă a trasului la poartă.

7. *Se neglijează dezvoltarea simțului de echilibru care constituie totuși fundamentul pe care se clădește tehnica.*

Sper ca rîndurile de mai sus să fie înțelese ca o modestă contribuție la îmbunătățirea calitativă a uneia dintre cele mai importante acțiuni, în care nu este permis să mai rămînem deficitari.

Nicolae VÎLCOV
antrenor

LA ORIZONT PRELIMINARIILE OLIMPICE

Odată cu reluarea campionatului următor, pregătirea echipei noastre olimpice trebuie desfășurată pe cîteva sensuri care să urgenteze atît creșterea și consolidarea realizărilor favorabile obținute pînă acum, cît și reducerea — pînă la eliminare deplină — a motivelor de insatisfacție prezente.

Anul 1967, este anul întîlnirilor preliminare de calificare. Echipa română trebue să obțină unul din cele șaisprezece taloane de participare la turneul final. Pentru justificarea acestui imperativ, socotim de prisos orice argumentație. Fotbalul nostru resimte acut necesitatea de a deveni o prezență remarcabilă la toate competițiile internaționale oficiale. Trebuie făcuți pași mari, pași siguri care să ne poarte spre recunoașterea unanimă a specialiștilor de pretutindeni, să obținem un spor de prestigiu mai substanțial.

Intîiul și cel mai apropiat țel al echipei olimpice este cîștigarea primului loc în seria preliminară, indiferent de adversarii pe care ni-i vor impune sorții. Valoarea jucătorilor chemați în echipele olimpice este în toate țările europene echilibrată. Vor învinge formațiile pregătite din timp, minuțios, echipele bine asamblate, care vor fi capabile să practice un joc fundamentat pe o idee tactică lipsită de aproximații.

Echipa olimpică a României s-a constituit din vara anului 1965. Ne mai despart probabil 8-9 luni de începerea disputei pentru calificare. Dacă vrem să construim o echipă în stare să depășească orice adversar în preliminarii, dacă vrem să evităm orice surpriză neplăcută, timpul rămas disponibil pentru pregătire nu e prea lung; e tocmai suficient.

Operațiunile de selecție (începute de atîta vreme) ar trebui restrînse treptat. In prima etapă să se treacă la stabilirea unui lot de 20-22 de jucători, compus din fotbaliști care să însumeze, atît multiple calități individuale cît și valențele complimentare necesare formării de cupluri și linii cu randament.

In continuare, după cîteva verificări (ce trebuie efectuate după opinia noastră pînă cel mai tîrziu la 15 octombrie), antrenorii echipei au datoria să se fixeze asupra unui „unsprezece" de bază. De atunci înainte, în focarul pregătirilor trebue să se afle „echipa." Începe etapa activității de șlefuire a formației, de pregătire a jucătorilor titulari pentru îndeplinirea unor atribuții precise în fazele de atac și de apărare, de întărire a legăturilor dintre linii. Există ipoteze precise pe care echipa va trebui să știe cum să

● Cîteva recomandări pentru pregătirea echipei noastre
● Opiniile a opt antrenori

că personalitatea, printr-un joc care să fructifice într-un mod distinct toate resursele jucătorilor ei, să învețe și să argumenteze că știe care sînt căile de rezolvare a celor cîteva „surprize" tactice uzuale.

Cel mai tîrziu în luna martie 1967, echipa olimpică trebue să reprezinte un produs finit, să aștepte — cu sobrietate și încredere în capacitatea ei — semnalul de începere.

Alte probleme de pregătire, cum ar fi chestiunea aclimatizării, rămîn o preocupare ulterioară, necesar să devină actuale numai atunci cînd participarea noastră la turneul final din Mexic va deveni o certitudine.

Revista „Fotbal" s-a adresat cîtorva antrenori, solicitîndu-le opinii în legătură cu pregătirea lotului olimpic în etapa următoare.

Spicuim printre altele:

„Să se renunțe cît mai repede, la tatonările și modificările repetate ale liniei de atac, să se stabilească echipa. Să se efectueze lunar sau bilunar antrenamente comune".

(ROMEO CATANĂ de la Centrul de juniori Steaua)

„Sînt pentru depistarea și selecționarea celor mai buni jucători. Selecția odată terminată, jucătorii să se pregătească, în special la cluburi, iar antrenorii să le acorde toată atenția. Sînt împotriva cantonamentelor de durată".

(ȘTEFAN MIU de la Știința București)

„Scheletul echipei trebue format din această toamnă".

(AUGUSTIN BOTESCU, de la C.S.M.S. Iași)

„Să se pregătească un lot de 18-20 de jucători, să se stabilească echipa, evitîndu-se fluctuațiile. Să joace în compania marilor echipe. Calendarul internațional să asigure jucătorilor, pînă la Olimpiadă, 60-70 de meciuri".

(CONSTANTIN TEAȘCĂ, Dinamo Bacău)

„Să fie selecționați în echipa olimpică, jucători capabili să se adapteze la solicitări tactice diferite".

(DUMITRU TEODORESCU, Știința Craiova)

„Orice component al echipei olimpice să fie titular în echipa sa de club. Jucătorii să nu mai fie folosiți în echipa olimpică pe alte posturi decît la echipele de club".

(NICOLAE GODEANU, de la C.F.R. Timișoara)

„Să se stabilească concepția de joc; să se stabilească lotul lărgit (20-22 de jucători); să se stabilească programul de pregătire; să se rodeze echipa în jocuri internaționale puternice".

(CONSTANTIN CERNĂIANU, de la Petrolul Ploiești)

„Un turneu de 6-7 jocuri în vara acestui an, pentru stabilirea unui lot de 24 de jucători. In toamnă, 4-6 jocuri pentru pregătirea echipei de bază. In iarna anului 1967, 4-5 jocuri de verificare".

(GHEORGHE OLA, antrenor federal)

Așteptăm și alte păreri în legătură cu problema pregătirii echipei noastre olimpice, atît de la atrenori și specialiști, cît și din partea cititorilor noștri.

Pripeala este unul din dușmanii eficacității. Priviți fotografia: deși aflat la 6 metri de poartă, atacantul (nr. 7) va rata...